INSTYNKT GRY

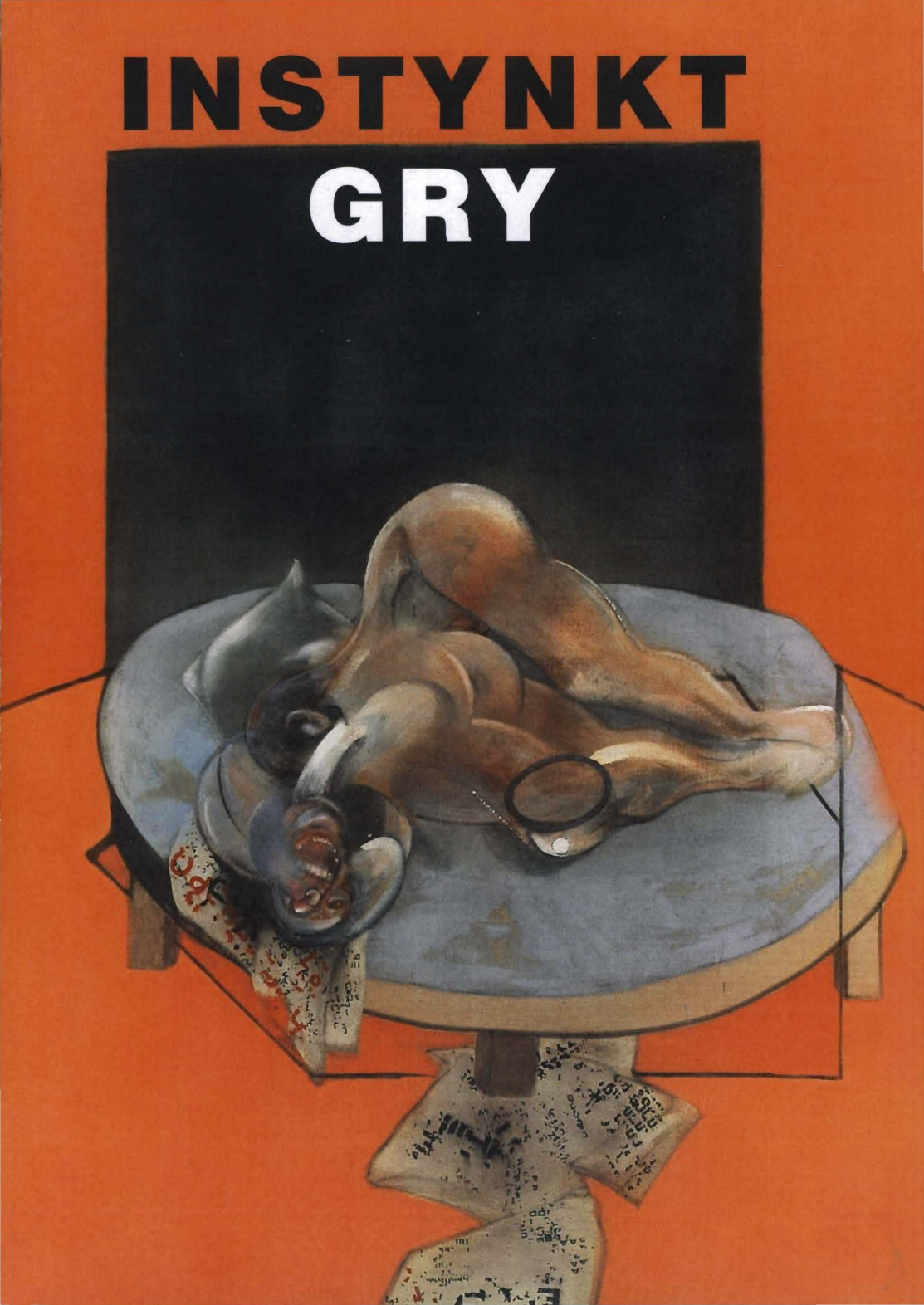

Kiedy zanika jednoznaczny podział na dobro i zło, ludziom pozostaje tylko jedno – gra. Jej „przymus" obejmuje przestrzeganie i łamanie reguł, przewidywanie ruchów i strategii, a na koniec pozostawia jednoznaczny podział na wygranych i przegranych. ***Instynkt gry*** Juli Zeh* w przekładzie Sławy Lisieckiej ** to wstrząsająca wizja rzeczywistości, w której nie ma miejsca na wrażliwość. Rządzi bezwzględny intelekt. Autorka przedstawia świat młodych nihilistów. Ich celem jest własna satysfakcja i „kolekcjonowanie" nowych doświadczeń. Nawet seks staje się tylko sposobem zdobycia władzy, dominacji i przeżyciem czysto teoretycznym. Z premedytacją kreśli sylwetki ludzkich bestii, kierujących się w życiu jedynie chłodnym umysłem, beznamiętną kalkulacją, wprowadzających w życie filozofię nietzscheańską, usprawiedliwiającą ich postawę wobec realności. Pokazuje ludzi, którzy celowo nie identyfikują się z rówieśnikami, a tym bardziej ze swoimi opiekunami. Są nieodrodnymi dziećmi „wypalonych" rodziców – pokolenia zagubionego, „przetrąconego" hedonizmem, pracoholizmem, seksualizmem, alkoholizmem, egocentryzmem i wszelkiego innego, rodzaju - mnożonymi w nieskończoność - „izmami", budzącymi u swoich synów i córek głównie wstręt. Męczy ich brak tożsamości, niemożność zaufania, zakłamana poprawność, schematy zachowań, słabość emocjonalna. Wszystko to, co składa się na „wegetację" matek i ojców. Gra staje się dla nich obroną, stwarza nowe wartości i porządkuje świat. Maskują swój wstyd pewnością siebie i eliminują wszelkie uczucia. Szukają nowych, odważniejszych wyzwań, na które nie zdobyliby się inni, „spętani" zasadami społecznego współżycia. Zeh przestrzega, że tak może wyglądać przyszłe pokolenie. Jego przywódcami nie będą bandyci, tylko dzieci z dobrych domów, w których dano im pełną swobodę myślenia i postępowania. Stawia diagnozę współczesnemu bezideowemu światu pozbawionemu uczuć, ludzkich odruchów. I udowadnia, jak łatwo się w takiej rzeczywistości nie tylko odnaleźć, ale co gorsza rozsmakować. Opowiedziana przez autorkę historia jest pretekstem do zadania pytań o zasadność i aktualność tradycyjnej etyki, miejsce wartości we współczesnym świecie oraz przyczyny agresji i okrucieństwa wśród młodych ludzi. Staje się wstrząsającym wyznaniem przedstawicieli pokolenia no-thing, wyciągającego wnioski z ogólnego odczarowania świata i rozmazanego wizerunku człowieka w czasach postideologicznych: *Jesteśmy znużeni banalnymi i małostkowymi regulacjami, które pod groźbą kary zmuszają nas do tego, byśmy przykręcali światło do roweru, powstrzymywali się od palenia do szesnastego roku życia i stawiali samochody za dwa euro za godzinę na prostokącie (...). Nie pasujemy już do tego państwa, wyprzedziliśmy ten system (...). Osaczeni przez wilki, błąkamy się po niezamieszkanych obszarach, a przy tym wszystkim gryzie nas po łydkach owczarek notorycznego, pozbawionego sensu obowiązku...*

Obsada

ADA Agnieszka Skrzypczak | **ŚNIEŻKA** Michalina Sosna | **AMILA** Delfina Wilkońska /
MATKA ADY Magda Wróbel | **OLAF** Piotr Gawron-Jedlikowski /
SZYMON SMUTEK Paweł Kudaj | **HOFI, GENERAŁ** Konrad Łaszewski /
ŻONA HOFIEGO Aleksandra Bogna Rodzik | **ALEV** Karol Puciaty /

Bernhard Studlar
na podstawie powieści
Juli Zeh

INSTYNKT GRY

(Spieltrieb) *przekład Sława Lisiecka*

reżyseria, scenografia
opracowanie tekstu
Waldemar Zawodziński

kostiumy
Maria Balcerek

reżyseria światła
Krzysztof Sendke

asystent scenografa
Ryszard Warcholiński

inspicjent, sufler
Alicja Ćwiklińska

operatorzy światła
Kamil Kopaczel, Olaf Makiewicz

operator dźwięku
Waldemar Osiecki

prapremiera polska
na *Małej Scenie*
26 kwietnia 2012 roku

przedstawienie dyplomowe studentów Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi

spektakl powstał we współpracy z Teatrem im. Stefana Jaracza w Łodzi

Juli Zeh (ur. 1974) – niemiecka pisarka. Studiowała prawo i filologię w Pasawie, Lipsku i Krakowie. W 2000 odbyła staż w ONZ, pracowała w ambasadzie niemieckiej w Zagrzebiu. Jako wysłanniczka Biura Wysokiego Przedstawiciela Narodów Zjednoczonych nadzorowała wybory w Bośni i Hercegowinie. Autorka książek: *Die Stille ist ein Geräusch*, *Spieltrieb*, *Adler und Engel*. Laureatka nagrody w dziedziny eseistyki Uniwersytetu Humboldta w Berlinie (1999) oraz Caroline Schlegel Preis (2000). Powieść *Adler und Engel* została wyróżniona w 2001 Deutscher Bucherpreis za debiut. Po polsku ukazały się: *Adler und Engel – Orły i Anioły* (W.A.B. 2004), *Die Stille ist ein Geräusch – Cisza jest dźwiękiem: Podróż po Bośni* (Znak 2004) i *Spieltrieb – Instynkt Gry* (W.A.B. 2007).

Sława Lisiecka - germanistką, tłumaczka niemieckojęzycznej literatury pięknej i filozoficznej. Przełożyła blisko 70 książek m.in. poezje, dramaty i powieści takich autorów jak Ingeborg Bachmann, Hermann Hesse, Elfriede Jelinek, Franzobel i Christoph Ransmayr. Wielkie uznanie zdobyła za przekład powieści *Wymazywanie* (pol. wyd. 2004) austriackiego pisarza Thomasa Bernharda i *To rzekł Zaratustra* Friedricha Nietzschego (wspólnie ze Zdzisławem Jaskułą, 2005). Laureatka wielu prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in. austriackiej nagrody państwowej za twórczość przekładową oraz Übersetzerpreis der Kunststiftung NRW, przyznawanej przez Fundację Sztuki w Düsseldorfie oraz Europejskie Kolegium Tłumaczy w Straelen wybitnym tłumaczom literatury obcej na niemiecki i z niemieckiego na inne języki.

licencjodawcą jest Agencja Dramatu i Teatru ADiT

TEATR im. Stefana Jaracza w Łodzi

Instytucja Kultury Samorządu Województwa Łódzkiego
sezon 2011 / 2012

dyrektor naczelny
Wojciech Nowicki
dyrektor artystyczny
Waldemar Zawodziński

www.teatr-jaracza.lodz.pl
mecenasem łącza internetowego jest TOYAnet

ZE ZBIORÓW
Instytutu Teatralnego

reprodukcja: fragment obrazu **Tryptyk** *Studies of the Human Body* **Francis Bacon**

redakcja programu Joanna Siudzińska
projekt graficzny & foto Marcin Nowak
druk CSP

Biuro Obsługi Widzów i Kasa Teatru
(ul. Jaracza 27) tel. + 42 633 15 33, 632 66 18 czynne codziennie w godz. 12.00 - 19.00